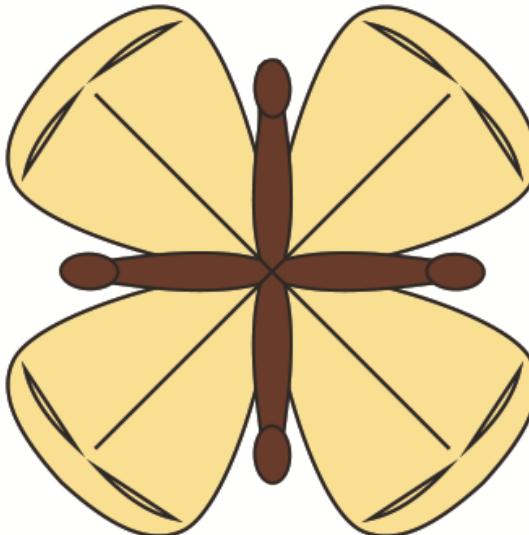

EUHARISTIJSKO SLAVLJE I OBRED BISKUPSKOG REĐENJA

msgr. Marka Mede,
gospičko-senjskog biskupa

Katedrala Navještenja Blažene Djevice Marije
Gospic, 14. prosinca 2024.

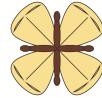
Zareditelj:

preuzvišeni gospodin
msgr. **JURE BOGDAN**
vojni ordinarij u RH

Suzareditelji:

preuzvišeni gospodin
msgr. Dražen Kutleša,
zagrebački nadbiskup metropolit,
predsjednik HBK

preuzvišeni gospodin
msgr. Mate Uzinić,
riječki nadbiskup metropolit

UVODNI OBREDI

Dok u katedralu ulaze biskupi i svećenici zbor pjeva pjesmu:

Ulazna pjesma

NA MENI JE DUH GOSPODNIJI (ANSELMO CANJUGA)

**NA MENI JE DUH GOSPODNIJI, JER ME POMAZA I
POSLA ME BLAGOVJESNIKOM BITI SIROMASIMA
(Lk 4,18)**

Blagoslovljen Bog i Otac
Gospodina našega Isusa Krista.
On koji nas blagoslovi svakim blagoslovom
duhovnim u nebesima u Kristu.

Tako u njemu nas sebi izabra
prije postanka svijeta
da budemo sveti
i neporočni pred njim:

U ljubavi nas predodredi sebi za posinstvo,
za sebe, po Isusu Kristu,
prema dobrohotnosti svoje volje,
na hvalu slave svoje milosti.

Predvoditelj: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Narod: Amen.

P: Mir vama.

N: I s duhom tvojim.

POKAJNIČKI ČIN

P: Braćo i sestre, priznajmo svoje grijeha
da mognemo proslaviti sveta otajstva.

Nakon kratke šutnje svi zajedno mole:

P: Ispovijedam se

N: Bogu svemogućemu i vama, braćo,
da sagriješih vrlo mnogo
mišlju, riječju, djelom i propustom,
moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh.
Zato molim blaženu Mariju vazda Djesticu,
sve anđele i svete, i vas, braćo,
da se molite za me Gospodinu, Bogu našemu.

P: Smilovao nam se svemogući Bog,
otpustio nam grijeha naše
i priveo nas u život vječni.

N: Amen.

Gospodine, smiluj se

(De Angelis)

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Slava Bogu na visini

(De Angelis)

Slava Bogu na visini.
I na zemlji mir ljudima dobre volje.
Hvalimo te.
Blagoslivljamo te.
Klanjamo ti se.
Slavimo te.
Zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje.
Gospodine Bože, Kralju nebeski,
Bože Oče svemogući.
Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste.
Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev.
Koji oduzimaš grijeha svijeta, smiluj nam se.
Koji oduzimaš grijeha svijeta, primi našu molitvu.
Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se.
Jer ti si jedini svet.
Ti si jedini Gospodin.
Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.
Sa Svetim Duhom, u slavi Boga Oca. Amen.

ZBORNA MOLITVA

P: Pomolimo se.

Bože, po obilju svoje neizrecive milosti
danас želiš postaviti za predvodnika
svoje Crkve Gospicko-senjske,
službenika svoga, prezbitera Marka.

Pomozi mu da dostoјno vrši
dužnost biskupske službe;
daj da, pod tvojim stalnim ravnanjem,
upravlja povjerenim pukom
- riječju i primjerom.

Po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu
tvome, koji s Tobom živi i kraljuje
u jedinstvu Duha Svetoga Bog
po sve vijeke vjekova.

N: Amen.

SLUŽBA RIJEČI

Oltarna pala u gospičkoj katedrali Navještenja Bl. Dj. Marije

PRVO ČITANJE: Iz 61, 1-3a

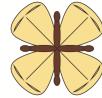
*Gospodin me pomaza i posla da radosnu vijest
donesem ubogima i da im dadem ulje radosti*

Čitanje Knjige proroka Izajie

Duh Gospodnji na meni je
jer me Gospodin pomaza,
posla me blagovjesnikom biti siromasima,
iscijeliti srca slomljena;
zarobljenicima proglašiti slobodu,
sužnjima oslobođenje;
proglašiti godinu milosti Gospodnje
i dan odmazde Boga našega;
utješiti sve ožalošćene,
razveseliti žalosne na Sionu,
dati im vijenac umjesto pepela,
ulje radosti mjesto ruha žalosti,
pjesmu zahvalnicu mjesto duha očajna.

Riječ Gospodnja.

N: Bogu hvala.

PRIPJEVNI PSALAM: Ps 23 (22),1-2a. 2b-3. 4, 5, 6
(Klapa Sveti Juraj HRM)

Pripjev: Gospodin je pastir moj,
 ni u čem ja ne oskudijevam.

Gospodin je pastir moj:
 ni u čem ja ne oskudijevam;
 na poljanama zelenim
 on mi daje odmora.
 Na vrutke me tihane vodi
 i krijeći dušu moju.

Stazama pravim on me upravlja
 radi imena svojega.
 Pa da mi je i dolinom smrti proći,
 zla se ne bojim, jer si ti sa mnom.
 Tvoj štap i palica tvoja
 utjeha su meni.

Trpezu preda mnom prostireš
 na oči dušmanima mojim.
 Uljem mi glavu mažeš,
 čaša se moja prelijeva.

Dobrota i milost pratit će mene
 sve dane života moga.
 U Gospodnjem ću Domu prebivati
 kroz dane mnoge.

DRUGO ČITANJE: 1 Pt 5,1-4

Pasite povjereni vam stado Božje

Čitanje Prve poslanice svetoga Petra apostola

Predragi! Starješine dakle među vama opominjem, ja sustarješina i svjedok Kristovih patnja, a zato i zajedničar slave koja se ima očitovati: pasite povjereni vam stado Božje, nadgledajte ga - ne prisilno, nego dragovoljno, po Božju; ne radi prljava dobitka, nego oduševljeno; i ne kao gospodari Baštine, nego kao uzori stada. Pa kad se pojavi Natpastir, primit ćete neuveli vijenac slave.

Riječ Gospodnja.

N: Bogu hvala.

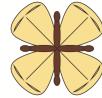
ALELUJA: Iv 10, 14

(Gregorijanski koral i Šime Marović)

Aleluja, aleluja, aleluja (koralni)

Ja sam pastir dobri, govori Gospodin,
i poznajem svoje ovce i mene poznaju moje.

Aleluja, aleluja, aleluja

EVANĐELJE: Iv 10,11-16

Pastir добри јивот свој полаže за овце

P: Господин с вами.

N: И с духом твојим.

P: Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu.

N: Слава теби, Господине.

У то vrijeme: Reče Isus:

»Ja sam pastir добри.

Pastir добри јивот свој полаže за овце.

Najamnik – koji nije pastir

и nije vlasnik ovaca –

kad vidi vuka gdje dolazi,

ostavlja овце и бјеži,

a vuk ih grabi i razgoni:

najamnik je

и nije mu до ovaca.

Ja sam pastir добри

ипознавам своје

и менепознају моје,

као што менепознаје Отац

ијапознавам Оца

и јивот свој полажем за овце.

Imam i drugih ovaca,
koje nisu iz ovog ovčinjaka.
I njih treba da dovedem
i glas će moj čuti
i bit će jedno stado,
jedan pastir.«

Riječ Gospodnja.

N: Slava tebi Kristu.

OBRED BISKUPSKOG REĐENJA

Spomen medaljon Gospicko-senjske biskupije s prikazom raspetog Krista, dijelova grba Gospicko-senjske biskupije te njezinih zaštitnika

Nakon evanđelja svi stojeći zazovu Duha Svetoga.

O DOĐI, STVORČE, DUŠE SVET
(Gregorijanski koral)

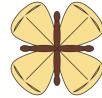
O dođi, Stvorče Duše svet,*
pohodi Duše vjernika,
poteci višnjom milosti,*
u grudi štono stvori ih.

Ti nazivaš se Tješitelj,*
blagodat Boga višnjeg,
studenac živi, ljubav, plam*
i pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ,*
ti, prste desne Očeve,
od vječnog oca obećan,*
ti puniš usta besjedom.

Zapali svjetlo u srcu,*
zadahni dušu ljubavlju,
u nemoćima tjelesnim*
potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj*
i postojani mir nam daj,
ispred nas idi vodi nas*
da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo*
i Krista Sina njegova,
i u te Duha njihova*
da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu*
i uskrslomu Sinu mu,
sa Tješiteljem presvetim,*
nek bude sad i uvijeke. Amen.

PREDSTAVLJANJE IZABRANIKA

Glavni zareditelj i suzareditelji pođu k sjedalima pripravljenima za ređenje. Prezbiteri pratitelji doprate izabranika pred glavnog zareditelja. Mons. Richard Pavlić obrati se glavnom zareditelju ovim riječima:

Prečasni Oče, Crkva Gospićko-senjska ište
da prezbitera Marka
zarediš za odgovornu službu biskupstva.

P: Imate li apostolski nalog?

Pratitelj: Imamo.

P: Neka se čita.

Tada se čita apostolski nalog, a svi sjede.

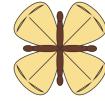
FRANCISCUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI dilecto Filio MARCO MEDO, e clero Ordinariatus Castrensis, ibique hactenus Vicario Generali, Ecclesiae Gospiciensis-Seniensis electo Episcopo, salutem et Benedictionem.

Hic est ille Petrus negator et amator; negator infirmitate humana, amator gratia divina; ter confessus est amorem, quem ter negaverat timor. Ideo Dominus ter interrogavit ut deleret trinam negationem trina confessio. Agnos deinde commendabat Petro Agnus ipse; commendabat agnos suos qui fecit sibi agnos (cfr s. Augustinus, *Sermo 229/P*). Qua innisi adhortatione et pastoralis navitatis suffulti proposito Nos, ministerium Petrinum explicantes, inter plurima negotia conamur communitatibus ecclesialibus sacrorum Antistitum moderamine orbatis providere. Cum quidem nunc dioecesim Gospiciensem-Seniensem conspicimus, quae post translationem Venerabilis Fratris Sidonii Križić, O.C.D., ad sedem metropolitanam Spalatensem-Macarsensem, suum exspectat Pastorem, de te cogitamus, dilekte Fili, qui, necessariis virtutibus et dotibus ornatus, Domini eiusque Ecclesiae dilectionem demonstrans, idoneus Nobis videris ad episcopale ministerium suscipiendum. Audito igitur consilio Dicasterii pro Episcopis, Nostrae Apostolicae potestatis et auctoritatis plenitudine, te Episcopum **Gospiciensem-Seniensem** nominamus, debitissimis iuribus congruisque impositis obligationibus. Ordinationem autem episcopalem a catholico Episcopo, quem elegeris, extra Urbem accipere poteris, servatis liturgicis praescriptis; prius tamen tuum erit rite fidei professionem facere atque ius iurandum fidelitatis in Nos Nostrosque Successores nuncupare. Clerum et populum huius Ecclesiae tuam electionem docebimus, quos tibi praecipienti ut obsequantur amabiliter cohortamur. Tradens, dilekte Fili, vitam pro huius dioecesis fidelium salute, ora humiliter, ut praestet iis Dominus, tua instructis moderatione, sapientiam ad discendam veritatem eamque in caritate fideliter operandam, Beata Maria Virgine de *Krasno* et s. Ioseph intercedentibus.

Datum Romae, Laterani, die septimo mensis Octobris, in memoria Beatae Mariae Virginis a Rosario, anno Domini bismillesimo vicesimo quarto, Pontificatus Nostri duodecimo.

FRANCISCUS

Brennus Eduinus Ferme, Prot. Apost.

FRANJO BISKUP SLUGA SLUGU BOŽJIH ljubljenom sinu MARKU MEDI, iz klera Vojnog ordinarijata, tamošnjem Generalnom vikaru, izabranom Gospičko-senjskom biskupu, pozdrav i blagoslov.

Evo nam Petra, čovjeka koji niječe i ljubi; koji niječe zbog ljudske slabosti, ali ljubi po božanskoj milosti; triput je isповјedio ljubav koju je triput zanijekao strah. Zato ga je Gospodin triput upitao, kako bi trostruka isповijest dokinula trostruko odricanje. Sam Jaganjac povjerio je zatim Petru jaganjce; onaj koji ih je svojima učinio, povjerio mu je vlastite jaganjce (usp. sv. Augustin, *Govor 229/P*). Ohrabreni ovim mislima te potaknuti primjerom pastoralne brige, Mi se, vršeći Petrovsku službu, među mnogim obvezama nastojimo pobrinuti o crkvenim zajednicama koje su lišene biskupskoga upravljanja. Kada sad misao svraćamo na Gospičko-senjsku biskupiju, koja poslije premještaja časnoga brata Zdenka Križića, O.C.D., na metropolitansko sjedište Splitsko-makarsko očekuje svojega Pastira, na tebe mislimo, ljubljeni sine, koji si urešen potrebnim vrlinama i darovima te očituješ ljubav prema Gospodinu i njegovoj Crkvi, Nama se činiš prikladnim da preuzmeš biskupsku službu. Čuvši dakle savjet Dikasterija za Biskupe, puninom Naše Apostolske vlasti i autoriteta, tebe imenujemo **Gospičko-senjskim** biskupom, sa svim udijeljenim pravima i danim odgovarajućim obvezama. Moći ćeš primiti biskupsko ređenje izvan Rima od katoličkog biskupa kojega budeš izabrao, služeći se liturgijskim pravilima; no prije toga tvoja će obveza biti da po propisu položiš isповijest vjere te prisagu vjernosti Nama i Našim Nasljednicima. Upoznat ćeš kler i narod ove Biskupije o tvom izabranju, koje ljubazno potičemo da tebi, koji im sada dolaziš, dužno poštovanje odaju. Dok daruješ, ljubljeni sine, sebe i svoj život za spasenje vjernika ove biskupije, ponizno moli da im Gospodin pod tvojim vodstvom dade mudrost u otkrivanju istine te da joj u ljubavi vjerno služe, po zagovoru Majke Božje od Krasna i sv. Josipa.

Dano u Rimu, u Lateranu, sedmoga dana mjeseca listopada, o spomendanu Blažene Djevice Marije od Krunice, godine Gospodnje dvije tisuće dvadeset i četvrte, dvanaeste Našega Pontifikata.

FRANJO

Brian Edwin Ferme, Apost. Prot.

Nakon čitanja Apostolskog naloga svi daju pristanak za izbor biskupa:

N: Bogu hvala.

Slijedi homilija msgr. Jure Bogdana, vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj

OBEĆANJE IZABRANIKA

Nakon homilije ustane samo izabranik i stane pred glavnog zareditelja koji ga pita ovim riječima:

P: Drevna uredba svetih otaca nalaže da onaj koji ima biti zaređen za biskupa bude pitan pred narodom o nakani čuvanja vjere i vršenja službe. Hoćeš li, dakle, predragi brate, milošću Duha Svetoga, sve do smrti vršiti službu što nam je od apostola povjerena i što ćemo je sad polaganjem ruku i tebi predati?

Izabranik: Hoću.

P: Hoćeš li vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje?

I: Hoću.

P: Hoćeš li poklad vjere, što je po predaji još od apostola uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi, čuvati čistim i cjelovitim?

I: Hoću.

P: Hoćeš li Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu, graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu sa zborom biskupa, pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola?

I: Hoću.

P: Hoćeš li vjerno iskazivati posluh nasljedniku blaženoga Petra apostola?

I: Hoću.

P: Hoćeš li se kao dobar otac brinuti za sveti Božji narod, zajedno sa svojim suradnicima u službi prezbiterima i đakonima, i upravljati ga na put spasenja?

I: Hoću.

P: Hoćeš li, radi imena Gospodinova, biti ljubazan i milosrdan prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju?

I: Hoću.

P: Hoćeš li kao dobar pastir tražiti zalutale ovce i ponovno ih dovoditi Gospodnjem ovčinjaku?

I: Hoću.

P: Hoćeš li se moliti bez prestanka svemogućemu Bogu za sveti narod i besprijekorno obavljati službu vrhovnog svećeništva?

I: Hoću, s Božjom pomoću.

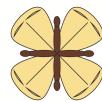
P: Bog, koji je u tebi započeo dobro djelo, neka ga i dovrši.

LITANIJSKA PROŠNJA

Zatim svi ustanu, a biskupi odlože mitru. Glavni zareditelj stojeći, sklopljenih ruku, poziva na molitvu:

P: Pomolimo se, predragi,
da svemogući i milosrdni Bog
izdašno izlije svoju milost na ovog izabranika,
na dobrobit Crkve.

Tada se izabranik prostre na tlo, a svi ostali kleknu. Pjevaju se litanije Svih svetih:

LITURGIJSKI VODIČ

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se,

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Sveta Marija, Majko Božja,
Sveti Mihovile,
Sveti Božji anđeli,
Sveti Ivane Krstitelju,
Sveti Josipe,
Sveti Petre i Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Jakove,
Sveti Marko,
Sveti Ivane,
Svi sveti apostoli i evanđelisti,
Sveti Stjepane,
Sveti Lovro,
Sveti Jurju,
Sveti Kvirine Sisački,
Sveti Maksimilijane Kolbe,
Svi sveti mučenici Gospodnji,
Sveta Marija Magdaleno,
Sveta Terezijo Avilska,
Sveti Grgure,
Sveti Augustine,
Sveti Benedikte,
Sveti Jeronime,
Sveti Nikola,
Sveti Ignacije Lojolski,
Sveti Ivane Marija Vianeju,
Sveti Antune Padovanski,
Sveti Ćirile i Metode,
Svi sveti redovnici i pustinjaci,
Sveti Ivane Pavle drugi,
Sveta Terezijo iz Kalkute,
Sveti Nikola Taveliću,

OBRED BISKUPSKOG REDENJA

Sveti Marko Križevčanine,
Sveti Leopolde Bogdane Mandiću,
Blaženi Alojzije Stepinče,
Blaženi Miroslave Bulešiću,
Blaženi Augustine Kažotiću,
Blažena Ozano Kotorska,
Blaženi Gracija,
Blažena Marijo od
Propetoga Isusa Petković,
Blaženi Ivane Merče,
Blažene Drinske mučenice,
Svi sveci i blaženici hrvatskog naroda,
Svi sveci i svetice Božje,

moli za nas.
molite za nas.

Milostiv budi,
Od svakoga zla,
Od svakoga grijeha,
Od smrti vječne,
Po utjelovljenju svojem,
Po smrti i uskrsnuću svojem,
Po izlijevanju Duha Svetoga,

oprosti nam Gospodine.
oslobodi nas Gospodine.

Grešnici,

tebe molimo, usliši nas.

Da se dostojiš svoju svetu
Crkvu voditi i čuvati,

tebe molimo, usliši nas.

Da se dostojiš rimskog biskupa
i sve crkvene redove u svetoj
vjeri sačuvati,

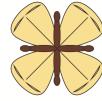
tebe molimo, usliši nas.

Da se dostojiš ovog izabranika
blagosloviti,

tebe molimo, usliši nas.

Da se dostojiš ovog izabranika
blagosloviti i posvetiti,

tebe molimo, usliši nas.

Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti, posvetiti i zarediti,	tebe molimo, usliši nas.
Da se dostojiš svim narodima mir i pravu slogu darovati,	tebe molimo, usliši nas.
Da se dostojiš svim patnicima svoje milosrđe udijeliti	tebe molimo, usliši nas.
Da se dostojiš nas same u tvojoj svetoj službi potkrijepiti i sačuvati,	tebe molimo, usliši nas.
Isuse, Sine Boga živoga,	tebe molimo, usliši nas.
Kriste, čuj nas!	Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas!	Kriste, usliši nas.

P: Milostiv budi, Gospodine, našim prošnjama:
izlij na ovoga svoga slugu
s puninom svećeničke milosti
silu svoga blagoslova.
Po Kristu Gospodinu našemu.

N: Amen.

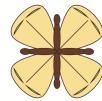
POLAGANJE RUKU I MOLITVA REĐENJA

Izabranik ustane, pristupi k glavnom zareditelju, koji stoji pred sjedalom s mitrom, i pred njim klekne. Biskup zareditelj u tišini položi ruke na glavu izabranika. Nakon njega to isto učine i drugi biskupi.

Poslije polaganja ruku biskupi ostanu oko glavnog zareditelja do svršetka molitve ređenja. Zatim zareditelj položi otvoren evanđelistar, kojeg pridržavaju dvojica svećenika, sve dok ne završi molitva ređenja, nad glavu izabranika. Glavni zareditelj, raširenih ruku bez mitre, izgovara molitvu ređenja:

P: Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista,
Oče milosrđa i Bože svake utjehe,
ti u visinama stanuješ i gledaš ponizne
i poznaješ ih i prije nego što postanu.
Svojom milosnom riječju
dao si u svojoj Crkvi pravila:
ti si od iskona predodredio
rod pravednika počevši od Abrahama,
ti si prvake i svećenike postavljao
i svetišta svoga nisi ostavljao bez službe,
tebi se od početka svijeta svidjelo
proslavlјati se u onima koje si odabralo.

Sljedeći dio molitve izgovaraju, sklopljenih ruku,
svi biskupi zareditelji:

A sada izlij na ovoga izabranika
onu moć koja je od tebe - Duha vodstva,
kojega dade ljubljenomu Sinu svome
Isusu Kristu, a on ga darova svetim
apostolima, koji sazdaše Crkvu
po pojedinim mjestima kao tvoje svetište,
na slavu i neprestanu hvalu imena tvojega.

Glavni zareditelj nastavlja sam:

P: Podaj, Oče, poznavaoče srdaca,
ovom svome sluzi
kojega si izabrao za biskupstvo,
da pase tvoje sveto stado i da besprijekorno
vrši službu vrhovnog svećeništva
služeći ti danju i noću,
da neprestance umilostivljuje tvoje lice
i prinosi darove tvoje svete Crkve.
Daj da snagom Duha
ima velikosvećeničku vlast
otpuštati grijeha po tvojem nalogu;
da dijeli službe po tvojoj zapovijedi i razrješuje
sve okove vlašću koju si dao apostolima;
neka ti omili blagošću i čistim srcem,
prinoseći ti miomiris,
po Sinu tvome Isusu Kristu,
po kojemu tebi slava i sila i čast,
s Duhom Svetim u svetoj Crkvi,
i sada i u vijeke vjekova.

N: Amen.

MAZANJE GLAVE I PREDAJA EVANĐELISTARA I ZNAMENJA

Novozaređeni biskup kleči pred glavnim zarediteljem koji mu maže glavu svetim uljem krizme govoreći:

P: Bog, koji te učini dionikom Kristova vrhovnog svećeništva, izlio na te otajstvenu pomast i dao da donosiš rod duhovnog blagoslova.

Glavni zareditelj nakon toga novozaređenom biskupu predaje evanđelistar govoreći:

P: Primi evanđelje i propovijedaj riječ Božju sa svom strpljivošću i poukom.

Zatim mu stavlja prsten na ruku govoreći:

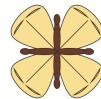
P: Primi prsten, znak vjere: i neokrnjeno štiti Božju zaručnicu, svetu Crkvu, neustrašivom vjerom urešen.

Potom novozaređenom biskupu stavi mitru govoreći:

P: Primi mitru i neka u tebi blista sjaj svetosti te, kad se pojavi prvak pastira, mogneš primiti neuveli vijenac slave.

Tada mu predaje pastirski štap ovim riječima:

P: Primi štap, znak pastirske službe, i pazi na svekoliko stado u kojem te Duh Sveti postavi za biskupa da ravnaš Božjom Crkvom.

Glavni zareditelj otpriati novog biskupa do katedre.

Novozaređeni biskup sjedne na katedru. Nakon toga, odloživši štap, ustane i prima cjelov mira od glavnog zareditelja i od svih drugih biskupa.

Za to vrijeme zbor pjeva:

EVO VELIKI SVEĆENIK

(Albe Vidaković)

Evo veliki svećenik,
Koji se u svoje dane svidio Bogu.

**Zato je Gospodin pod zakletvom učinio,
da on raste za svoj narod.**

Dao mu je blagoslov sviju naroda,
I utvrdio je svoj zavjet nad njegovom glavom.

Zato je Gospodin...

Udijelio ti Gospodin što ti srce želi,
ispunio Gospodin svaku molbu tvoju!

Zato je Gospodin...

Gospodin će pobedu dati svom pomazaniku
snagom pobjedne desnice svoje!

Zato je Gospodin...

Ti ga učini blagoslovom za vjekove,
veseliš ga radošću lica svojega!

Zato je Gospodin...

Ustani, Gospodine, u sili svojoj,
daj nam da pjesmama slavimo snagu tvoju!

VJEROVANJE

Msgr. Marko Medo pozove prisutne da ispovijede vjeru.

P: Vjerujem u jednoga Boga.

N: Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.

Rođenog od Oca prije svih vjekova.

Boga od Boga, svjetlo od svjetla,
pravoga Boga od pravoga Boga.

Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi
i radi našega spasenja sišao s nebesa.

I utjelovio se po Duhu Svetom
od Marije Djevice: i postao čovjekom.

Raspet također za nas:

pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.

I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.
i uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu.

I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca;
koji izlazi od Oca i Sina.

Koji se s Ocem i Sinom skupa časti
i zajedno slavi;

koji je govorio po prorocima;
i u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.

Ispovijedam jedno krštenje
za oproštenje grijeha.

I iščekujem uskrsnuće mrtvih.

I život budućega vijeka. Amen.

EUHARISTIJSKA SLUŽBA

Oltar Gospe od Čudesa u Oštarijama

PRIKAZNA PJESMA

MI TI OČE PRINOSIMO

(Stjepan Širola, Ivan Žan)

Mi Ti Oče, prinosimo plod sa njiva kruh i vino.
Primi naš dar, primi naš dar,
primi naš dar Oče, Oče naš.

S darovima primi Oče, naša srca neba Stvorče.
Primi naš dar...

Primi boli i radosti, sve nam grijeha ti oprosti.
Primi naš dar...

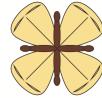
P: Molite, braćo i sestre,
da moja i vaša žrtva
bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

N: Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku
na hvalu i slavu svojega imena,
i na korist nama
i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

DAROVNA MOLITVA

P: Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu hvale
da obnoviš naše služenje novim silama
te da ono što si nama nevrijednima povjerio
sam milostivo izvršiš.
Po Kristu Gospodinu našemu.

N: Amen.

PREDSLOVLJE**KRISTOVO SVEĆENIŠTVO I SLUŽBA SVEĆENIKA**

P: Gospodin s vama.

N: I s duhom tvojim.

P: Gore srca.

N: Imamo kod Gospodina.

P: Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našemu.

N: Dostojno je i pravedno.

P: Uistinu je dostojno i pravedno,
pravo i spasonosno,
da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi,
Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.

Ti si Jedinorodenoga Sina svoga
pomazao Duhom Svetim
za svećenika novoga i vječnoga saveza
i odredio da njegovo jedinstveno svećeništvo
nastavlja živjeti u njegovoj Crkvi.

On sav svoj narod odlikuje
kraljevskim svećeništvom,
a iz ljubavi prema braći
odabire ljudе koji polaganjem ruku
postaju dionici njegove svećeničke službe.

Oni u njegovo ime,
obnavljaju žrtvu ljudskog spasenja,
tvojim vjernima pripravljaju vazmenu gozbu,
prednjače ljubavlju,
hrane ih tvojom riječju
i krijepe svetim otajstvima.

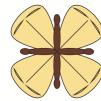
Oni posvećuju život tebi i spasu braće,
nastoje postati
slika samoga Krista i postojano svjedočiti
ljubav i vjernost tebi.

Zato i mi, Gospodine,
s anđelima i sa svima svetima,
tebe slavimo i ushićeni pjevamo.

SVET

(*De Angelis*)

Svet, svet, svet, Gospodin Bog, Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja tvoje slave.
Hosana u visini.
Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.
Hosana u visini.

DRUGA EUHARISTIJSKA MOLITVA

GK: Uistinu svet si, Gospodine,
izvore svake svetosti.

SK: Tebe, zato, molimo:
rosom Duha svoga posveti ove darove,
da nam postanu Tijelo i ✕ Krv
Gospodina našega Isusa Krista.

Kad se dragovoljno predao na muku,
on uze kruh, tebi zahvali,
razlomi i dade učenicima svojim govoreći:

UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:
OVO JE MOJE TIJELO
KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.

Isto tako, pošto večeraše, uze kalež,
ponovno ti zahvali i dade učenicima svojim
govoreći:

UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
OVO JE KALEŽ MOJE KRVI
NOVOGA I VJEĆNOGA SAVEZA
KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE
LJUDE
NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.
OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.

GK: Tajna vjere.

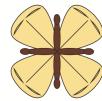
N: Twoju smrt, Gospodine, naviještamo,
twoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.

SK: Slaveći, dakle, spomen smrti
i uskrsnuća tvoga Sina,
prinosimo ti, Gospodine,
kruh života i kalež spasenja,
i zahvaljujemo ti što si nas pozvao
da stojimo pred tobom i tibi služimo.
Smjerno te molimo
da nas, pričesnike Tijela i Krvi Kristove,
Duh Sveti sabere u jedno.

1K: Spomeni se, Gospodine,
Crkve svoje širom svijeta:
usavrši je u ljubavi
zajedno s papom našim Franjom
i biskupom našim Markom
kojega si danas htio uzdignuti za pastira Crkve
i sveukupnim svećenstvom.

2K: Spomeni se i naše braće i sestara,
koji usnuše u nadi uskrsnuća,
i svih koji preminuše u tvom smilovanju:
privedi ih k svjetlu svoga lica.
Molimo te, smiluj se svima nama,
da zavrijedimo biti sudionici vječnoga života,
s blaženom Bogorodicom Djericom Marijom,
s blaženim Josipom njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima i svim svetima,
koji su živjeli u twojoj ljubavi,
da te hvalimo i slavimo,
po Isusu Kristu, tvome Sinu.

**SK: PO KRISTU, I S KRISTOM, I U KRISTU,
TEBI BOGU, OCU SVEMOGUĆEMU,
U JEDINSTVU DUHA SVETOGA,
SVAKA ČAST I SLAVA
U SVE VIJEKE VJEKOVA.**

N: Amen.

OBRED PRIČESTI

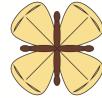
P: Spasonosnim zapovijedima potaknuti i božanskom naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

N: **Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dodi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.**

P: Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, daj milostivo mir u naše dane, da s pomoću tvoga milosrđa budemo svagda i slobodni od grijeha i sigurni od sviju nereda: čekajući blaženu nadu: dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

N: **Jer tvoje je kraljevstvo
i slava i moć
u vjekove.**

P: Gospodine Isuse Kriste,
ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem;
molimo, ne gledaj naše grijehе,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo, kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

N: Amen.

P: Mir Gospodnji bio vazda s vama.

N: I s duhom tvojim.

Đakon: Pružite mir jedni drugima.

JAGANJČE BOŽJI

(De Angelis)

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta,
smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta,
smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta,
daruj nam mir.

P: Evo Jaganjca Božjeg,
evo onoga koji oduzima grijeha svijeta.
Blago onima koji su pozvani
na gozbu Jaganjčevu.

**N: Gospodine, nisam dostojan
da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ
i ozdravit će duša moja.**

PRIČESNE PJESENKE**SEBE NAM DAJEŠ**

(Ante Mateljan, Šime Marović - Klapa Sveti Juraj HRM)

1. Isuse Kriste života vrelo,
saberi sve nas u jedno tijelo.
**Sebe nam daješ za život novi,
u živoj vjeri sve nas obnovi.**

2. Hvala ti, Kriste na svetom daru,
tom živom kruhu, na tvom oltaru.
Sebe nam daješ...

3. Tijelom nas krijepi i Krvlju hrani,
a Duhom Svetim od zloga brani.
Sebe nam daješ...

4. Nasiti gladne, napoji žedne,
Izlijeći bolne, zaštiti bijedne.
Sebe nam daješ...

5. Korake naše i djela prati,
Sa grješnog puta u dom nas vrati.
Sebe nam daješ...

6. Mrtvima prosti i pruži ruku,
osvijetli put nam u vječnu luku.
Sebe nam daješ...

TEBI PJEVAM (Sedlak Komarevski)

1. Tebi pjevam, tebe blagoslivljam,
tebe blagoslivljam Gospode.
**I molim ti se, i molim ti se
i molim ti se Bože, Bože naš.**
2. Tebe ljubim, tebi ja služim,
tebi ja služim Gospode.
I molim ti se...
3. Tebi živim, tebi se divim,
tebi se divim Gospode.
I molim ti se...

TEBE TRAŽIM BOŽE MOJ

(tekst; dr. Ante Mateljan, glazba i aranžman:
Mo. don Šime Marović - Klapa Sveti Juraj HRM)

Tebe tražim, tebe ištem,
pružam ruke za tobom.
Kroz tjeskobe i nevolje tebe tražim, Bože moj!

Cvijet mi kaže da si nježan,
lahor jutrom širi glas,
zvijezde kažu da si moćan
i da misliš na sve nas.

Tebe zovem posvud tržim,
put što vodi do tebe.
U sumnjama, u noćima tebe tražim, Bože moj!

Kad te nađem,
ti me griješ, snagom vječne ljubavi.
Tebe hvalim, tebi pjevam,
cijelim bićem, Bože moj!

POPRIČESNA MOLITVA

P: Pomolimo se.

Dovedi u nama, molimo te, Gospodine,
do punine ljekovito djelo tvoga milosrđa:
milostivo nas usavršuj i tako krije
da ti svojim životom u svemu omilimo.
Po Kristu.

N: Amen.

Nakon Popričesne molitve pjeva se himan *Tebe Boga hvalimo*. Novozaređeni biskup u pratnji dvojice biskupa suzareditelja ide kroz crkvu i svima dijeli blagoslov.

TEBE BOGA HVALIMO

(Ignaz Franz, Heinrich Bone)

**Tebe Boga hvalimo, vjerno ispovijedamo,
vječnog Oca slavimo,
složnim glasom pjevamo.
Na nebesim anđeli
štiju te s arkanđeli.**

**Kerubini smjerno svi duboko se klanjaju,
Serafini složno ti jednim glasom pjevaju:
Svet, svet, svet, je Gospod Bog,
Kralj preslavni puka svog!**

Slijede čestitke novozaređenom gospočko-senjskom biskupu msgr. Marku Medi: u ime biskupa msgr. Dražen Kutleša, predsjednik HBK; u ime Gospočko-senjske biskupije msgr. Richard Pavlić; u ime vjernika laika Lucija Ratković iz župe Gospočić.

Nakon čestitki slijedi govor novozaređenog biskupa msgr. Marka Mede.

Pastirski štap krbavskih biskupa iz 15. stoljeća

BLAGOSLOV I OTPUST

P: Gospodin s vama.

N: I s duhom tvojim.

P: Bože, ti se milostivo brineš za svoj narod
i s ljubavlju njime upravljaš:
daj Duha mudrosti
onima kojima si povjerio upravu Crkve,
da duhovni napredak stada postane
vječna radost za pastire.

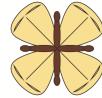
N: Amen.

P: Bože, ti svojom veličanstvenom
moći određuješ
broj naših dana i mjere naših vremena:
pogledaj milostivo na našu poniznu službu
i udijeli našemu vremenu
savršeno obilje svoga mira.

N: Amen.

P: Bože, i mene si milosno obdario
darovima svoje blagodati
i uzdigao me na stupanj biskupstva:
budi mi milostiv pomoćnik
u povjerenoj službi
da ti omilim riječju i životom;
upravljam srce naroda i biskupa
da ni pastiru nikada ne uzmanjka
posluh stada ni stadu briga pastira.

N: Amen.

P: I sve vas ovdje okupljene
blagoslovio svemogući Bog,
Otec ☧ i Sin ☧ i Duh ☧ Sveti.

N: Amen.

Himna. Svi stoje na svojim mjestima.

LJEPNA NAŠA DOMOVINO
(A. Mihanović, J. Runjanin)

Lijepa naša domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino,
da bi vazda sretna bila!

Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina.
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!

Teci Dravo, Savo teci,
Nit' ti Dunav silu gubi,
Sinje more svijetu reci,
Da svoj narod Hrvat ljubi.

Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grobak krije,
Dok mu živo srce bije!

Đakon: Idite u miru.

N: Bogu hvala.

MAJKO BOŽJA OD KRASNA

1. Majko Božja od Krasna moli se za nas.
Mi smo tvoji putnici, blagoslovi nas.
Mi Ti ruke pružamo, srcem te pozdravljamo,
Zdravo, zdravo, zdravo Marijo.

**Umnoži našu vjeru, učvrsti ufanje,
Obrati mila Majčice, sve izgubljene.**

2. Kraljice Hrvata...

Lik Gospe krasinarske, zaštitnice Gospicko-senjske biskupije

DODATAK

Reljef „Slava hrvatskih mučenika“ u svetištu na Udbini

ŽIVOTOPIS MSGR. MARKA MEDE

Msgr. Marko Medo rođen je 10. ožujka 1972. u Strupniću, općina Livno, Bosna i Hercegovina.

Formacija:

Osnovnu školu pohađao je u Strupniću.

1987.: stupio je u sjemenište franjevaca trećoredaca glagoljaša na Ksaveru u Zagrebu;

1987. - 1991.: pohađao je Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Nadbiskupijskom sjemeništu u Zagrebu;

1991. - 1992.: obavlja novicijat u franjevačkom samostanu u Zadru;

1992. - 1997.: nastavlja studij filozofije i teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu;

27. lipnja 1998.: zaređen za prezbitera u zagrebačkoj prvostolnici

2007.: magistrirao je pastoralnu teologiju na Papinskom pastoralnom institutu *Redemptor hominis* Papinskoga lateranskog sveučilišta u Rimu.

Tijekom dvogodišnjeg studija u Rimu boravio je u generalnoj kući Reda, Bazilika Svetog Kuzme i Damjana.

Službe i dužnosti:

U svojoj redovničkoj zajednici franjevaca trećoredaca obnašao je različite odgovorne službe, kako u pastoralu, tako i u odgoju i upravi provincije;

1998. - 2002.: župni vikar u Belišću i Kloštru Podravskom;

2002. - 2011.: obnaša službe tajnika provincije i odgojitelja sjemeništaraca, promotora za duhovna zvanja te je bio član Uprave provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša u Zagrebu;

2011.: obnaša dužnost vojnog kapelana pri vojnoj kapelaniji u Ministarstvu obrane Republike Hrvatske u Zagrebu;

2013.: prvi puta odlazi u Mirovnu misiju u Afganistan; Nakon te misije još je dva puta odlazio u Afganistan kao vojni kapelan, s hrvatskim vojnim kontingentom u sastavu snaga NATO-a;

2014. - 2015.: uz službu vojnog kapelana, bio je župnik župe bl. Alojzija Stepinca i gvardijanom samostana Krista Kralja u Ogulinu;

2. studenoga 2015.: inkardiniran je u Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj;

2016. - 2018.: uz službu vojnog kapelana, vršio je službu biskupskog vikara za pastoral MORH-a i OSRH;

27. ožujka 2018.: imenovan je generalnim vikarom Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, a tu je službu obnašao sve do sada;

LITURGIJSKI VODIČ

DODATAK

2021. - 2023.: uz službu generalnog vikara Vojnog ordinarijata u RH, vrši službu vojnog kapelana na Hrvatskom vojnom učilištu u Zagrebu;

U Vojnom ordinarijata član je raznih vijeća i službi.

Kao generalni vikar pratio je Vojnog ordinarija na svim međunarodnim putovanjima Mirovnih snaga u raznim zemljama: Afganistanu, Bruxellesu, Poljskoj, Litvi, Francuskoj itd. Sudjelovao je na brojnim međunarodnim susretima o dušobrižništvu vojske. S vojskom je sudjelovao na raznim hodočašćima: Rim, Lurd i drugdje. Bio je član Vijeća za pastoral obitelji pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

Osim hrvatskog govori talijanski i služi se engleskim i njemačkim jezikom.

BISKUPSKI GRB I GESLO

DODatak

U grbu msgr. Marka Mede, biskupa gospicko-senjskoga, štit je podijeljen na dva polja: prvo, veće, plavo polje sa zlatnim plosnatim križem i drugo, manje, zeleno polje s trima srebrenim valovitim linijama. Uokolo štita prikaz je krunice Blažene Djevice Marije na čijemu kraju visi cvijet velebitske degenije. Iznad štita

nalazi se zlatni križ krbavskih biskupa, ispod štita traka s geslom: „Gospodine, ti znaš da volim“ (Iv 21,16), a na rubu štita nalaze se uobičajeni ukrasi za dijecezanskoga biskupa: zeleni šešir s parom od šest zelenih kićanki.

Zlatni križ krbavskih biskupa ubraja se u najdragocjenije sakralne predmete hrvatske kulturne, ali i crkvene baštine, a biskupi su ga nosili kao znak dostojanstva i crkvene službe. Kao i nekada, tako mu je i značenje unutar grba isto te je onda i kao takav znak apostolskoga nasljedstva u Gospicko-senjskoj biskupiji.

Plava boja simbol je sigurnosti i povjerenja, ali nebeskih visina i morskih dubina kojima je obilježeno područje Biskupije. U središtu plavoga polja nalazi se zlatni plosnati križ „kojega na krajevima oblikuju simetrična proširenja“, a preuzet je iz grba bl. Alojzija Stepinca. „U tom se obliku križevi prikazuju već od vrlo rane srednjovjekovne umjetnosti (zabilježeni od 7. stoljeća), a često su izrađivani od kovanog metala – gdje je proširenje rezultat kovanja u ravnu plohu, koje se imitira i u drugim umjetničkim prikazima, ali i u oslikavanju rukopisnih

knjiga te postaje simbol znanja, kako svjetovnog tako i crkvenog“ (*Šematizam Zagrebačke nadbiskupije*, str. 83).

Zeleno polje simbol je mira, plodnosti i blagostanja, kao i simbol Livanjskoga polja, ali i poljâ koja se nalaze na području Like i Gospicko-senjske biskupije.

Tri srebrenе valovite linije simbol su poznatih rijeka koje se nalaze na području Biskupije: Like, Gacke, Krbave, Otuče, Korenice, Korane, Dobre, Novčice, Slunjčice, Une i Zrmanje. Također podsjećaju i na izvor vode „koja struji u život vječni“ (usp. Iv 4, 14).

Gledajući štit u cjelini, podjela i boje štita upućuju na grb Livna, područje Biskupova rodnog mjesta.

Podno štita nalazi se krunica Blažene Djevice Marije na čijemu se vrhu nalazi zlatni cvijet velebitske degenije, poznatoga endemskog cvijeta koji raste na području Biskupije. Krunica je preuzeta iz grba Vojnoga ordinarijata u Republici Hrvatskoj, a velebitska degenija s grba msgr. Zdenka Križića, čime se označava Biskupova dosadašnja služba i nastavak apostolskoga djelovanja.

Ispod štita nalazi se bijela traka s Biskupovim geslom: „Gospodine, ti znaš da te volim“, a kako bi se naglasila Biskupova poveznica s Petrovim nasljednikom i Apostolskom Stolicom, oblik trake preuzet je iz grba pape Franje.

GOSPIĆKO-SENJSKA BISKUPIJA

DODATAK

Dana 25. svibnja 2000. g. papa Ivan Pavao II. izdao je svečano pismo (bulu) kojim dijeli dotadašnju Riječko-senjsku nadbiskupiju na dvije crkvene jedinice. Riječku nadbiskupiju i Gospicko-senjsku biskupiju. Svakoj od njih pripalo je po pet dekanata dosadašnje Nadbiskupije. Riječkoj nadbiskupiji ostaju dekanati: bakarski, crikvenički, delnički, opatijski i riječki, a Gospicko-senjskoj biskupiji pripadaju dekanati: Gospicki, Ogulinski, Otočki, Senjski, Slunjski i kasnije osnovani Udbinski dekanat.

Istog dana za prvog biskupa imenovan je dr. Mile Bogović, dotadašnji pomoćni riječko-senjski biskup sa sjedištem u Gospicu. On je još prije, u svom biskupskom imenovanju, dobio zadatak da na licu mesta ispita opravdanost osnivanja nove biskupije i njezinu metropolijsku pripadnost.

Osnivanje nove biskupije već je podržala Hrvatska biskupska konferencija, a riječko-senjski nadbiskup dr. Anton Tamarut još je krajem 1997. u tom smislu poslao obrazloženi prijedlog. Msgr. Bogović je u svom odgovoru naglasio izuzetnu važnost osnivanja jedne biskupije na širokom prostoru između Zagreba i Zadra te Rijeke i Banjaluke i predložio da se već tog ljeta osnuje Gospicko-senjska biskupija i da ona ostane unutar Riječke metropolije, za što se već prethodno opredijelio kler, nadbiskup riječko-senjski i Hrvatska biskupska konferencija. Sveta Stolica je prihvatile taj prijedlog. Svečanost uspostave nove biskupije i ustoličenje prvog

gospicko-senjskog biskupa bila je 25. srpnja, na dan sv. Jakova, zaštitnika bivše Krbavske biskupije.

Područje novoosnovane Gospicko-senjske biskupije spada u najslabije naseljene dijelove Hrvatske. Više od polovice tog područja bilo je od 1991. do 1995. pod okupacijom. S tog okupiranog dijela gotovo svi katolici bili su protjerani, a crkve i ostali crkveni objekti bili su sustavno uništavani; tako su prošle i obiteljske kuće ako nisu korištale za stanovanje ostalom ili doseljenom srpskom stanovništvu. Nijedna crkva nije ostala pošteđena. Kada je to područje u kolovozu 1995. oslobođeno, napustila ga je većina srpskog stanovništva. Njihove crkve ostale su uglavnom pošteđene, ali je dobar dio obiteljskih kuća stradao, pogotovo one koje nisu poslužile za stan iste godine prognanih katolika iz Bosne.

Povratak prognanih katolika na njihova ognjišta nakon 1995. godine nije tekao tako brzo jer je trebalo najprije osigurati krov nad glavom. Kada je to i uspjelo, teško je bilo, a i sada je, naći zaposlenje i osnovna sredstva za uzdržavanje. U zadnje vrijeme sve se više vraćaju i pravoslavni Srbi, ali se moraju boriti s velikim teškoćama jer su njihove kuće ili stradale ili nastanjene prognanim katolicima iz Bosne, za koje još ne postoje minimalni uvjeti da se vrate na svoja ognjišta. Ni onaj drugi dio biskupije koji nije bio pod okupacijom nije pošteđen od ratnih razaranja i stradanja pučanstva. U takvim okolnostima Crkva želi što bliže biti uz narod, pratiti ga u njegovom mukotrpnom nastojanju oko duhovne i materijalne obnove.

Važno je, i nakon svega što se dogodilo, neprestano riječju i primjerom pokazivati da je miran suživot s drugim i drugačijim ne samo potreban i moguć, nego jedna vrhunska humana vrednota koju su upravo vjernici prvi pozvani gajiti i razvijati. Mnogi su bili uvjereni da takve prilike nisu pogodne za osnivanje biskupije, nego da treba čekati dok se one stabiliziraju i srede. Drugi su smatrali da upravo u takvim prilikama Crkva treba preko svoje najjače institucije (biskupije) raditi na stabiliziranju i sređivanju prilika, a ne čekati neka "bolja vremena" za osnutak biskupije. Sveta Stolica je dala potporu ovim drugima. Za takvu "avanturu" traži se odvažnost i vjera da u radu nećemo ostati sami, da će nas podržati cjelokupna Crkva u Hrvata, a uvjereni smo da će i Hrvatska Država razumjeti i poduprijeti tu crkvenu incijativu. Ovaj, naime, prostor povezuje hrvatski sjever s hrvatskim jugom. U interesu je Hrvatske da taj vez bude čvršći.

Ovaj je prostor još u ranom srednjem vijeku bio veza između Dalmatinske Hrvatske i Slavonije i u njemu je vladao ban (Banska Hrvatska). Nisu bez temelja mišljenja da su počeci hrvatske države upravo ovdje (Borna je najprije "dux Guduscanorum" tj. knez Gačana, a nakon toga prelazi velebitski planinski lanac). Vjerujemo također da će se iskazati i oni koji su zbog raznih neprilika morali napustiti ovo područje, ali su srcem i dalje s njime povezani. Jednako tako vjerujemo da ćemo naići na razumijevanje katoličkog svijeta izvan Hrvatske. Na prostoru nove biskupije bila su u srednjem vijeku četiri biskupska sjedišta: Senj (oko 1150.-1969.), Krbava (1185.-1460.), Modruš (1460.-1493.) i Otočac

(1460.-1534.). Uz to bilo je oko 20 samostana. Kao biskupsko sjedište preživio je Turke samo Senj, a u njemu su ostala i nakon Turaka dva samostana. Drugdje nigrdje! Po oslobođenju od Turaka došli su kapucini u Karlobag. Tek između dva rata dolaze trećoredci u Ogulin, u Gračacu je izgrađen franjevački samostan dok su sestre Družbe Presvetog Srca Isusova izgradile kuću u Otočcu, a u Gosiću je otvoren Samostan Presvetog Srca Isusova u kojem borave klauzurne bosonoge sestre karmelićanke. Na drugim župama djeluju još oci franjevci i karmelićani, a od ženskih redovnica tu je prisutnost Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Ogulinu koje djeluju u bolnici. Do listopada 2024. godine tri sestre Družbe Presvetog Srca Isusova djelovale su u Biskupskom ordinarijatu u Gosiću.

Po veličini prostora koji obuhvaća (8.200 km^2), Gosićko-senjska biskupija najveća je u Hrvatskoj, ali po broju stanovništva jedna je od manjih. Stanovnika je na tom području 1991. bilo oko 146.000, od čega je 57.920 ili 39 % bilo srpske nacionalnosti (pravoslavaca), a 56 % ili 80.380 Hrvata (katolika). Danas katolika ima, s onima proganjenima iz Bosne, blizu broja iz 1991., a Srba (pravoslavaca) daleko manje nego spomenute godine. Ukupno katoličkih župa je 86, aktivnih biskupijskih svećenika 39, a redovničkih 11. U neke župe svećenici se nisu još vratili nakon progona 1991. jer se još nisu vratili ni vjernici.

Biskupsko sjedište je u Gosiću, jer je on već sada po mnogočemu središte šire okoline, a kao županijski grad ima uvjete da se brže razvija. Zgrada Biskupskog ordinarijata obnovljena je i darovana biskupiji 2006.

godine. Ova biskupija ustvari i nije nešto potpuno novo. Ona je nastavak Senjske biskupije, samo što je zbog suvremenih okolnosti i potreba središte stavljeno u Gospić. Na širokom prostoru Gospičko-senjske biskupije nalaze se velika prirodna i kulturna bogatstva. Ima blizu 100 km morske obale, u svijetu poznati biser ljepote Plitvička jezera, tu su plodne ravnice kroz koje protječu brojne rijeke ponornice. Kraj je bogat šumom u čemu se ističe Kapelsko gorje, Lička Plješivica i Velebit, simbol ne samo Like nego i Hrvatske.

Prvi gospičko-senjski biskup bio je msgr. dr. Mile Bogović (1939.-2020.) koji je Biskupijom upravljaо od 2000. godine pa sve do umirovljenja 2016. godine kada ga je naslijedio msgr. mr. Zdenko Križić koji je Gospičko-senjskom biskupijom upravljaо do 2023. godine kada je imenovan splitsko-makarskim nadbiskupom metropolitom.

Dana 7. listopada 2024. godine papa Franjo imenovao je msgr. Marka Medu trećim biskupom Crkve Gospičko-senjske.

*tekst: dr. Mile Bogović
(s nadopunom novijih podataka)*

FRANCISUS EPISCOPUS SECUNDUS SERVUS SERVORUM DEI

Silex filio Marco Medo, et eleco Ordinacionis Castrensis, ibique hactenus Nicacio Genecali, Ecclesiae Cospiciensis-Seniensis electo Episcopo, salutem et Benedictionem. Hic est ille Petrus negotior et amator; nequa-
toe infirmitate humana, amator gratia divina; tec confessus est amorem, quem tec negaverat timor. Ideo Do-
minus tec intercessor ut delectet tuum negotiationem finita confessio. Tunc deinde commendabat Petrus Agnus
ipse; commendabat agnos suos qui fecit sibi agnos ~ cf. s. Augustinus, Sermo 229/P. Quia innisi adhortatione et
pastoralis narratatis suffulti proposito Nos, ministerium Petrinum explicantes, inter plurima negotia conanue
communitatibus ecclesiasticis sacerdotum Antistitutum modecamine obbatis prouidece. Cum quidem nunc Dioce-
sim Cospiciensem-Seniensem conspicimus, quae post translationem Venetabilis Fratris Sidonii Hierelic, OCD,
ad sedem metropolitanam Spalatensem-Hacascensem, suum exspectat Pastorem, de te cogitamus, Silete
Sili, qui necessarius virtutibus et dotibus oratus, Domini eiusque Ecclesiae dilectionem semperstreans, honestus
Dobis videlicet ad episcopale ministerium suscipiensun. Thudito iugne consilio Dicasteriu pro Episcopis, Posticae
Apostolicae potestatis et auctoritatis plenitudine, te Episcopum **Cospiciensem-Seniensem** nominamus,
Sedibus Satis inibus conquisque impositis obligationibus Ordinationem autem episcopalem a catholicico Episco-
po, quem elegitis, extra Uebem accipe poteris, servatis liturgicis praescriptis; prius tamen tunc ecit citre fu-
de professionem facere atque ius mandatum fidelium in Nos Postrosque Successores nuncupare. Clecum et
populum huius Ecclesiae tuam electionem docebis, quos tibi praecipienti ut obsequiavit amabilitate cohortamus.
Ecadens, Silete filii, vitam pro fruius dioecesis fidelium salute, oca humilitate, ut praefest ius Dominus, tua instau-
ris moderatione, sapientiam ad discendam regitatem eamque in caritate fideliter operandam, Beata Maria Vir-
gine de Hirostro et s. Joseph intercedentibus. Datum Romae, Latocani, die septimo mensis Octobris, in memoria
Beatae Mariae Virginis a Rosario, anno Domini Bismillesimo vicesimo quarto, Ponitificatus Posti duodecimo.

Franciscus

Benedictus Eximius Comis, Post. A. 2004.

Zlatni križ krbavskih biskupa

LITURGIJSKI VODIČ

LITURGIJSKO PJEVANJE PREDVODE:

Udruženi mješoviti zbor Gospicko-senjske biskupije
Klapa Sveti Juraj HRM
Klapa Sveti Mihovil MUP

1. ČITANJE: Zvonko Popović

PSALAM: Klapa Sveti Juraj HRM

2. ČITANJE: Maja Tomaić Serdar
EVANĐELJE: vlč. Damir Vrabec

LITANIJE: vlč. Josip Šimatović

PREZBITERI PRATITELJI
fra Vitomir Glavaš i fra Božo Sučić

CEREMONIJARI: vlč. Mišel Grgurić, vlč. Nikola Prša i
vlč. Ilija Jakovljević

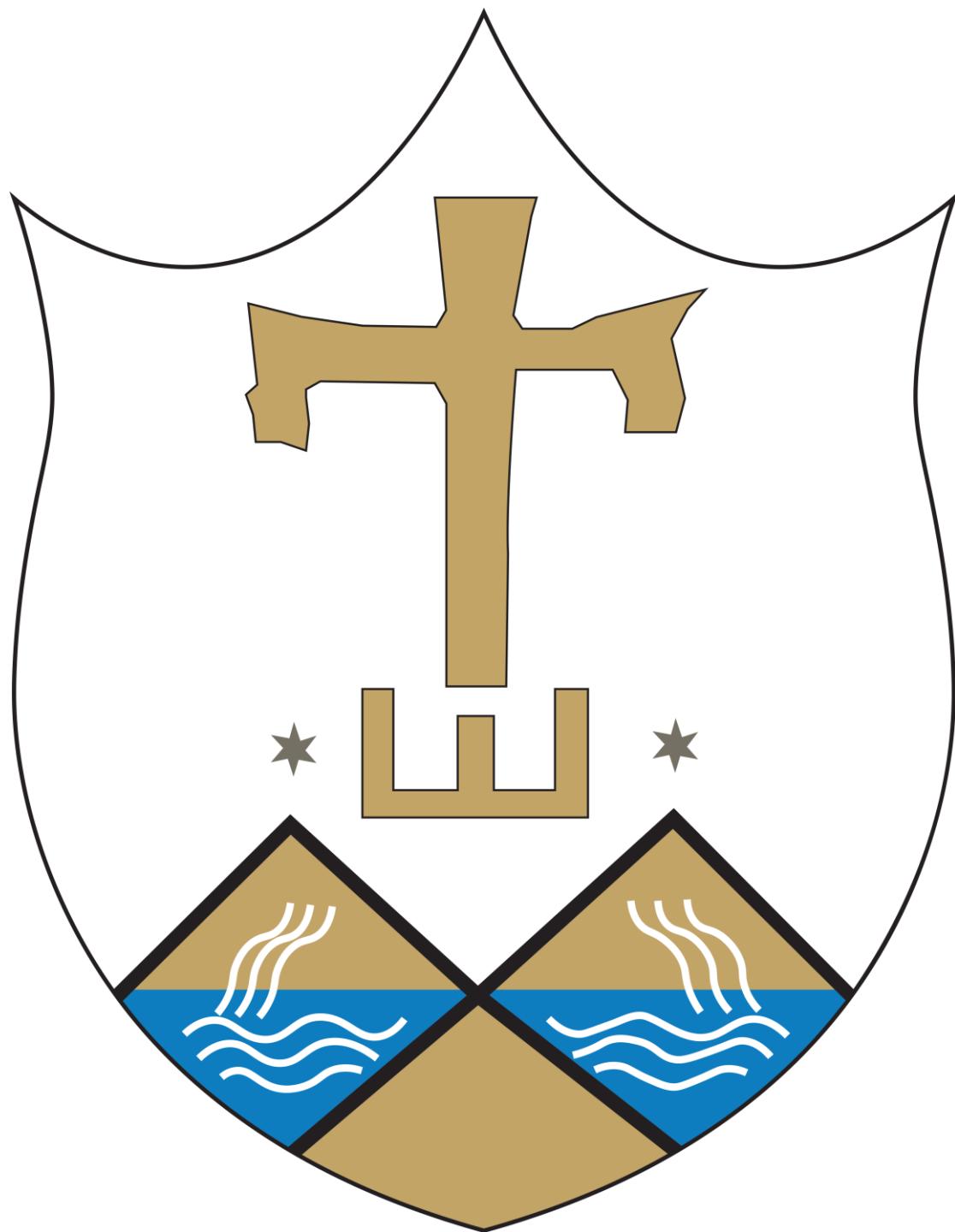

IZDAJE: Biskupski ordinarijat Gospic
Senjskih žrtava 36
HR-53 000 Gospic

ODGOVARA: msgr. Richard Pavlić,
dijecezanski upravitelj
Gospičko-senjske biskupije

PRIREDIO: vlč. Mišel Grgurić, kancelar

TISAK: Printera Grupa d.o.o., Sveta Nedelja

Grb Gospicko-senjske biskupije